Y Grŵp Trawsbleidiol ar y Ddeddf Teithio Llesol

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 10 Rhagfyr 2019

12.00pm - 1:30pm yn Ystafell Bwyllgora 4, Tŷ Hywel

Yn bresennol: gweler y rhestr sydd wedi'i hatodi

Croeso a chyflwyniadau: Estynnodd Huw Irranca-Davies AC (Cadeirydd) groeso i bawb gan egluro y byddai'r cyfarfod cyffredin hefyd yn Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol.

Busnes y cyfarfod blynyddol:

Adroddiad y Cadeirydd: Dywedodd y Cadeirydd y bu'n flwyddyn lwyddiannus i'r Grŵp. Tynnodd sylw at yr hyn roedd y Grŵp wedi'i wneud i hybu teithio llesol i ysgolion ac i gynhyrchu Pecyn Cymorth drafft. Roedd yn falch iawn bod cynifer o Aelodau'r Cynulliad wedi manteisio ar gynnig y Grŵp i ddefnyddio e-feic, ac roedd y Prif Weinidog hyd yn oed wedi cymryd rhan yn y cynllun.

Diolchodd i Lee Waters AC, Dirprwy Weinidog yr Economi a Thrafnidiaeth, am ei waith yn sefydlu'r Grŵp a'r modd roedd wedi cydweithio â'r Grŵp ers iddo ddod yn Weinidog. Diolchodd y Cadeirydd hefyd i'r Ysgrifennydd am ei gymorth.

Ethol Cadeirydd: Cafodd Huw Irranca-Davies AC ei ailethol yn ddiwrthwynebiad.

Ethol Ysgrifennydd: Cafodd Chris Roberts ei ailethol yn ddiwrthwynebiad.

Busnes y cyfarfod cyffredin:

Teithio llesol a thrafnidiaeth gyhoeddus: Cyflwynodd y Cadeirydd Andrew Gainsbury a Matthew Gilbert o Drafnidiaeth Cymru a chafwyd cyflwyniad ar gefndir, ethos a chynlluniau'r cwmni ar gyfer integreiddio teithio llesol yn eu gwasanaethau. Soniwyd am y ffaith y bydd y cerbydau newydd sy'n cael eu cyflwyno'n gallu cludo beiciau, a bod cynlluniau ar y gweill i sicrhau bod gorsafoedd yn fwy ystyriol o gerddwyr a beicwyr ac y byddai £1.4m yn cael ei wario i ddatblygu lleoedd i gadw beiciau a £500,000 yn cael ei wario ar wella llwybrau cerdded ger gorsafoedd. Byddai gan bob trên newydd leoedd pwrpasol i gadw beiciau. Yna estynnodd y Cadeirydd wahoddiad i John Pockett o Gydffederasiwn Cludiant Teithwyr i sôn am y diwydiant bysiau. Dywedodd John mai bysiau oedd y cludiant cyhoeddus mwyaf poblogaidd yng Nghymru; mae 4.5% o'r holl siwrneiau'n cael eu gwneud ar fws. Dywedodd fod bysiau eisoes yn integreiddio'n dda â cherddwyr, gan fod y rhan fwyaf yn cerdded i ddal bws ond roedd rhagor i'w wneud i'w hintegreiddio â beicwyr. Roedd yn credu y dylid creu lleoedd diogel i gadw beiciau yn y prif orsafoedd bysiau. Rhoddodd enghreifftiau hefyd o'r modd y caiff beiciau eu cludo ar fysiau. Galwodd am fwy o gyfathrebu rhwng beicwyr, Llywodraeth Cymru, awdurdodau lleol a'r cwmnïau bysiau.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol, codwyd y materion a ganlyn:

Cludiant Cymunedol: Mae'n bosibl y byddai gweithredwyr cludiant cymunedol yn gallu darparu rheseli beiciau ar eu bysiau mini. Dylid eu cynnwys mewn unrhyw drafodaeth ar y pwnc.

Cynllunio lle i gludo beiciau ar drenau: Sicrhawyd y Grŵp na fyddai'n rhaid hongian beiciau ar fachau, tebyg i system amhoblogaidd GWR. Roedd y lleoedd ar gyfer cadeiriau olwyn yn awr yn cael eu cadw at y diben hwnnw'n unig, felly ni fydd modd eu defnyddio i gludo beiciau. Byddai trenau gwasanaeth Gerallt Gymro yn parhau i fod â fan y gard lle y gellid cadw beiciau. Gofynnwyd a fyddai modd cludo rhagor o feiciau ar yr holl wasanaethau, yn enwedig gwasanaethau Llanelli. Nodwyd bod bwriad i gynyddu nifer y cerbydau ar bob trên felly byddai mod cludo rhagor o

feiciau. Byddai'n bosibl addasu'r cerbydau yn y dyfodol i fodloni'r galw am fwy o le i gludo beiciau. Byddai'n dal yn anodd gwneud lle i gludo beiciau ansafonol, fel beiciau y gellir eu haddasu, beiciau tair olwyn a thandemau.

Dyma faint o feiciau y byddai'r trenau newydd yn gallu eu cludo:

Trenau tram dosbarth 398 ar rheilffyrdd Merthyr, Aberdâr a Threherbert - 6 beic fesul uned, yn gweithredu fel trên 3- neu 6- cerbyd.

Trefnau Stadler Flirt Dosbarth 756 a Dosbarth 231 ar rheilffyrdd Rhymni, Bro Morgannwg, Glynebwy, Maesteg a Cheltenham - 6 neu 9 beic fesul uned, yn gweithredu fel trên 3- neu 4-cerbyd.

CAF Civity Dosbarth 197 ar rheilffyrdd Gogledd Cymru, Cambria, y Gororau a Gorllewin Cymru – 2 feic fesul 2 gerbyd, 4 beic fesul 3 cherbyd, yn gweithredu fel trên â 2-, 3-, 4- neu 5-cerbyd.

Neilltuo lle ar gyfer beic: Bydd ap newydd Trafnidiaeth Cymru yn caniatáu i feicwyr neilltuo lle i'w beic hyd at ddwy awr cyn gadael.

Caniatáu i'r gard benderfynu a oes lle i feiciau ychwanegol: Trafodwyd manteision ac anfanteision bod yn hyblyg er y gallai hynny greu ansicrwydd. Roedd Trafnidiaeth Cymru yn awyddus i sicrhau bod lle i nifer benodol o feiciau, ac y dylid cadw at y nifer hwn, ond roedd yn "gydbwysedd anodd". Tanlinellwyd pwysigrwydd hyfforddi gardiau i arfer unrhyw ddisgresiwn sydd ganddynt.

Rheilffordd Calon Cymru: Trafodwyd y posibilrwydd o ddatblygu'r rheilffordd ar gyfer twristiaeth beicio. Byddai angen creu mwy o le i gludo beiciau a chynnig tocyn tebyg i docyn crwydro 'mynd fel y mynnoch'.

Cyfuno tocynnau a chynlluniau llogi beic: Ystyriwyd y byddai hyn yn gynllun da a fyddai'n arbed beicwyr rhag gorfod cludo beiciau ar drenau. Roedd gwaith ar y gweill i gyfuno system docynnau â chynlluniau fel Nextbike. Roedd y syniad o gyflwyno cynllun gwobrwyo am deithio'n llesol ar yr ap newydd yn cael ei ystyried hefyd.

Cyfleusterau yn y gorsafoedd: trafodwyd y posibilrwydd o greu caolfannau teithio llesol a fyddai'n rhoi gwybodaeth i gerddwyr a beicwyr a hefyd yn cynnig cyfleoedd masnachol i ddarparu lle i gadw beiciau a gwasanaethau cynnal a chadw. Roedd gosod arwyddbyst yn flaenoriaeth. Tanlinellwyd pwysigrwydd darparu lle diogel, o safon, i gadw beiciau.

Beiciau ar fysiau: Gofynnwyd a ellid darbwyllo gwasanaethau bysiau TrawsCymru Llywodraeth Cymru i gludo beiciau. Soniwyd am yrwyr bysiau a oedd wedi gwrthod cludo beicwyr a chanddynt feiciau'n plygu.

Diolchodd y Cadeirydd i Andrew, Matthew a John am eu cyflwyniadau gan ddweud bod y Grŵp yn awyddus i barhau i gael gwybodaeth am y pwnc.

Cofnodion y cyfarfod blaenorol: Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 17 Medi 2019 yn gywir.

Gan nad oedd unrhyw fater arall i'w drafod, diolchodd y Cadeirydd i bawb am ddod, a daeth â'r cyfarfod i ben.

Enw cyntaf	**Cyfenw**	**Sefydliad**
Russell	George	Aelod Cynulliad
Huw	Irranca-Davies	Aelod Cynulliad
Lee	Waters	Aelod Cynulliad
Ryland	Doyle	Yn cynrychioli Mike Hedges AC
Thomas	Pinder	Yn cynrychioli David Melding AC
Ken	Barker	Cycling UK
Duncan	Dollimore	Cycling UK
Sian	Donovan	Pedal Power
Richard	Evans	Hyfforddiant Beicio Cymru
Catherine	Floyd	Iechyd Cyhoeddus Cymru
Andrew	Gainsbury	Trafnidiaeth Cymru
Matthew	Gilbert	Trafnidiaeth Cymru
Rhiannon	Hardiman	Living Streets
Hugh	Mackay	Cycling UK Bro Morgannwg
Craig	Mitchell	CLlLC
David	Naylor	Wheelwrights
John	Pockett	CPT
Mal	Reeves	Huw Irranca-Davies AC
Chris	Roberts	Ysgrifennydd CPGATA
Phil	Snaith	Fforwm Beicio Sir Gaerfyrddin